

Z ADVOKACIE

Z kárné praxe

Střet zájmů. Vážnost a důstojnost advokátního stavu

§ 16 odst. 2 věta před středníkem zákona o advokacii

§ 17 zákona o advokacii ve spojení s čl. 4 odst. 1 Etického kodexu

§ 19 odst. 1 písm. a) zákona o advokacii

Advokátka se dopustila kárného provinění tím, že

1. dne 15. 7. 2020 převzala v insolvenčním řízení vedeném u Městského soudu v Praze ve věci úpadce společnosti S., s. r. o., právní zastoupení věřitele společnosti R. P. Z., s. r. o., ačkoli společnost S., s. r. o., zastupuje v exekučním řízení vedeném u Exekutorského úřadu Praha 8, a to na základě plné moci ze dne 10. 1. 2020,

2. dne 17. 5. 2021 převzala v řízení o vyloučení nemovitých věcí z exekuce vedeném na majetek společnosti S., s. r. o., u Exekutorského úřadu Praha 8, právní zastoupení společnosti L. D., s. r. o., ačkoli společnost S., s. r. o., zastupuje v exekučním řízení vedeném u Exekutorského úřadu Praha 8, a to na základě plné moci ze dne 10. 1. 2020.

Rozhodnutí kárného senátu Kárné komise ČAK ze dne 19. 10. 2022 a Odvolacího kárného senátu ČAK ze dne 23. 4. 2024, sp. zn. K 33/2022

Kárné opatření: pokuta ve výši 81 000 Kč.

Z odůvodnění:

Kárně obviněná ve svém vyjádření ke kárné žalobě uvedla, že je přesvědčena, že nemohla nastat kolize mezi jí zastupovanými osobami, když všechny jí zastupované osoby jednaly ve shodě a řídily se projevem jediné vůle; všichni klienti byli s rozsahem zastoupení seznámeni a její zastoupení výslovně žádali. Dále pak vznáší otázku, zda její jednání dosahuje takové intenzity, aby bylo možné hovořit o závažném porušení zákona o advokacii s tím, aby následně mohlo být její jednání kvalifikováno jako kárné provinění. Kárně obviněná uvádí, že se ztotožňuje s kárným žalobcem v popisu skutku, avšak nesouhlasí, že by se jednalo o závažné porušení zákona o advokacii. Kárně obviněná dále zdůrazňuje, že není možné stejně hodnotit situaci, kdy advokát do kolizního zastoupení vstoupí bez vědomí a souhlasu klienta, a jedná tak evidentně k jeho újmě, a situaci, kdy o společném zastoupení všichni společně zastoupení klienti vědí a přímo se zastoupení jediným advokátem domáhají. Na závěr pak kárně obviněná uvádí, že její jednání je předmětem kárné žaloby nikoliv v důsledku stížnosti některého z klientů, nýbrž v důsledku stížnosti soudní exekutorky.

Kárný senát dospěl k závěru, že vinu kárně obviněné ve skutku 1. lze dovodit i přímo ze samotné podstaty – povahy insolvenčního řízení. Kárně obviněná zastupovala v insolvenčním řízení dlužníka – úpadce, a v průběhu tohoto řízení zároveň převzala zastupování insolvenčního věřitele, a to vše v situaci, kdy i v průběhu takto vedeného insolvenčního řízení zastupuje úpadce v exekučním řízení, vedeném u Exekutorského úřadu pro Prahu 8. Na tomto faktu nic nezmění ani ta skutečnost, které si je kárný senát při svém rozhodování vědom, že zahájením insolvenčního řízení se přerušují všechna dosud zahájená řízení, a tedy i předmětné exekuční řízení.

Obhajoba kárně obviněné, že zastupovala zájmy prezentované jednatelem společnosti S. – pana V. Ř., je vyvrácena veřejně přístupnými záznamy z obchodního rejstříku, když v době, ve které kárně obviněná přebírá zastupování ve skutku 1., již nebyl V. Ř. jednatelem společnosti S. Kárný senát je pak přesvědčen, že obrana kárně obviněné v tom směru, že V. Ř. nebyl nikdy platně odvolán z funkce jednatele a kárně obviněná jej stále považovala za jediného oprávněného vystupovat za společnost, neobstojí, když si musela být vědoma, že V. Ř. nebyl nikdy platně jmenován jednatelem. Kárný senát je dále přesvědčen, že kárně obviněná byla seznámena s usnesením Městského soudu v Praze v řízení o nicotnosti rozhodnutí jediného společníka v působnosti valné hromady. Kárně obviněná také dále nemohla být v dobré víře v informace domnělé jednatelky paní B., a to zejména po jejím odvolání z této funkce, ke kterému došlo dne 13. 2. 2020 a bylo řádně vyznačeno v obchodním rejstříku.

Vinu kárně obviněné pak senát spatřuje i ve sděleních kárně obviněné v jejích vyjádřeních ke kárné žalobě z 11. 2. 2022, že registrovala dvě znepřátelené skupiny, které se snažily převzít vedení a vliv ve společnosti S., s tím, že jedna skupina byla reprezentována V. Ř. a D. B. a druhá skupina N. a K. Tyto skutečnosti mají svůj význam pro rozhodnutí o vině kárně obviněné ve skutku 2. kárné žaloby, neboť kárný senát dospěl k závěru, že kárně obviněná přebírala zastupování klientů s tím, že jí muselo být známo, že každý z těchto klientů reprezentuje jinou zájmovou skupinu, když v době

spáchání skutku 2. (17. 5. 2021) již musela vědět, že společnost S. je ovládána jinou skupinou než společnost L. D.

Vinu kárně obviněné, pokud jde o skutek 2., spatřuje kárný senát i v té skutečnosti, že kárně obviněné muselo být zřejmé již ze samotného procesního postavení klientů v jednotlivých řízeních, že může dojít ke střetu zájmů mezi povinným z exekuce – společností S. a společností L. D., která se domáhala vynětí nemovitých věcí z probíhající exekuce na majetek společnosti S., o němž tvrdila, že je jeho vlastníkem, to vše v situaci, kdy údajně vycházela z dohody mezi klienty, která však byla ústní a jejíž obsah není žádným způsobem prokazován. Kárný senát v této souvislosti zdůrazňuje, že již v této době kárně obviněná věděla o protichůdných zájmech dvou různých zájmových skupin prezentovaných na jedné straně Ř. a na straně druhé K. a N. **Kárný senát má za to, že v kárném řízení bylo prokázáno, že se zájmy klientů kárně obviněné, popsané shora, dostaly do rozporu i fakticky, když společnost S. a společnost L. D. v určité chvíli ovládaly různé osoby, jejichž zájmy byly ve vzájemné kolizi.**

Kárně obviněná dovozuje absenci kolize zájmů mezi společností S. a společnostmi R. a L. D. z projevů vůle pana V. Ř., kdy jeho potvrzení o absenci kolize zájmů mezi uvedenými klienty je zaznamenáno v prohlášení pana V. Ř. ze dne 11. 2. 2022. I z tohoto vyjádření je zřejmé, že jak kárně obviněná, tak pan V. Ř. s ohledem na společnost S. dovozují tuto absenci z vůle vyjadřované prostřednictvím pana V. Ř.

Vůle právnické osoby je navenek projevoována prostřednictvím jejích zástupců, a to zejména prostřednictvím statutárního orgánu – tedy v případě společnosti s ručením omezeným prostřednictvím jednatele, jenž je oprávněn právnickou osobu zastupovat ve všech věcech. Zápis jednatele do obchodního rejstříku je zápisem deklaratorním a s ohledem na okolnosti případu se stalo sporným, jak připustila i sama kárně obviněná v rámci jednání kárného senátu ve věci ze dne 12. 5. 2022, kdo byl v jaké době oprávněn za společnost S. jednat. Kárně obviněná tedy mohla důvodně považovat za oprávněného jednatele společnosti S. pana V. Ř. počátkem ledna 2020, kdy obdržela plné moci od společnosti S., podepsané za tuto společnost panem V. Ř., který v uvedené době byl i zapsaným jednatelem společnosti v obchodním rejstříku. Neexistovala tedy pro kárně obviněnou důvodná pochybnost o tom, že je oprávněna na základě udělené plné moci společnost S. zastupovat. V následném období však s ohledem na další okolnosti případu, jak byly projednány v rámci řízení před kárným senátem, vznikla nejistota, nejspíše od druhé poloviny února roku 2020, kdo byl oprávněn za společnost S. jednat. Existenci této nejistoty nepopírá ve svých vyjádřeních ani kárně obviněná, když na tuto okolnost, tedy nejistotu ohledně toho, kdo je oprávněn za společnost S. jednat, naposledy poukazuje ve svém odůvodnění odvolání.

Kárně obviněná nepřiměřeně spoléhala na tvrzení pana V. Ř., že se o rozpor – konflikt zájmů mezi uvedenými společnostmi nejedná, a to navíc v situaci, kdy již bylo minimálně sporné (i) zda byl pan

V. Ř. řádně zvolen jednatelem společnosti S. rozhodnutím jediného společníka z prosince roku 2019, a (ii) kdo v dané době, tedy v době, kdy kárně obviněná přebírala zastupování společnosti R. (v červenci roku 2020) a společností L. D. (v květnu roku 2021), byl jednatelem společnosti S.

Pokud kárně obviněná mohla mít již od 14. 2. 2020 důvodné pochybnosti o tom, kdo je jednatelem společnosti S., což muselo být kárně obviněné zřejmé z informací dostupných veřejnosti v obchodním rejstříku, když od 14. 2. 2020 byl do 4. 9. 2020 zapsaným jednatelem společnosti S. pan N. a od 14. 2. 2020 do nyníška (na základě zápisu z 3. 10. 2020 a následně zápisu z 22. 3. 2023) pan K., nemohla se kárně obviněná v dobré víře spoléhat na prohlášení a instrukce pana V. Ř., činěná v době přebírání zastupování společností R. a L. D., o tom, že mezi společností S. a dalšími uvedenými společnostmi nedochází ke střetu zájmů. Pokud tak kárně obviněná argumentuje, její výklad je nesprávný a nevěrohodný. Pokud kárně obviněná opakovaně uvádí, že jejím hlavním klientem v dané věci byl pan V. Ř., pak, jak lze dovozovat z dalších listin provedených jako důkazy v kárném řízení, převzetím zastupování společnosti S. ze strany kárně obviněné si tím vytvořila situaci, kdy v souladu s § 19 odst. 1 písm. a) zákona o advokacii byla následně povinna odmítnout zastupování společností R. i společností L. D. v řízeních popsaných v kárném rozhodnutí.

Nad rámec uvedeného je namístě zdůraznit, že **i při případné existenci souhlasného vyjádření všech klientů ohledně absence kolize zájmů by nebyla kárně obviněná oprávněna zastupování společností R. i společností L. D. v kárném řízení posuzovaných případech ve smyslu § 19 odst. 1 písm. a) zákona o advokacii převzít, ale byla povinna tato převzetí zastoupení odmítnout.** Dikce § 19 odst. 1 písm. a) zákona o advokacii je ustanovením kogentním, které nestanoví pro porušení povinnosti advokáta žádné kritérium počtu úkonů či délky zastupování, a stejně tak v zákoně není (s ohledem na znění zákona o advokacii účinné v době daných skutků i v době, kdy se o vině kárně obviněné v tomto řízení rozhoduje) stanovena žádná výjimka z povinnosti odmítnutí poskytování právních služeb, a to ani v případě, že je k takovému koliznímu zastupování klienty udělen souhlas. Jedná se o ryze kogentní ustanovení, dle kterého je advokát povinen odmítnout zastoupení, a případný souhlas klientů nehraje s ohledem na povinnost odmítnutí zastoupení advokátem žádnou roli. Jedinou výjimku vyjádřenou s ohledem na § 19 odst. 1 písm. a) zákona o advokacii v současné právní úpravě tvoří ust. čl. 7 odst. 2 Etického kodexu. Z textu tohoto ustanovení Etického kodexu však vyplývá, že se nemůže jednat o věc spornou ani o věc, kde by s ohledem na možný stav věci mohl spor v budoucnu vzniknout.

✦ Mgr. PETRA VRÁBLIKOVÁ,
vedoucí Oddělení pro věci kárné ČAK

Wolters Kluwer | ASPI

www.aspi.cz

Argumentaci pro vaše kauzy najdete díky perfektně zpracovaným judikátům v ASPI propojenými na ostatní dokumenty

